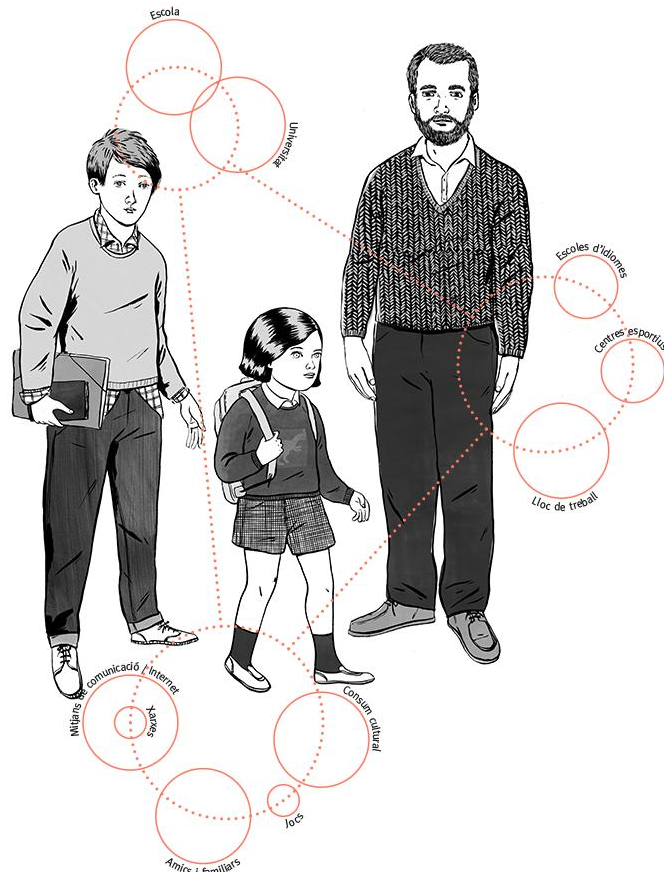

II Jornades Educació Avui **Protagonistes del canvi educatiu**

19 i 20 de febrer de 2014

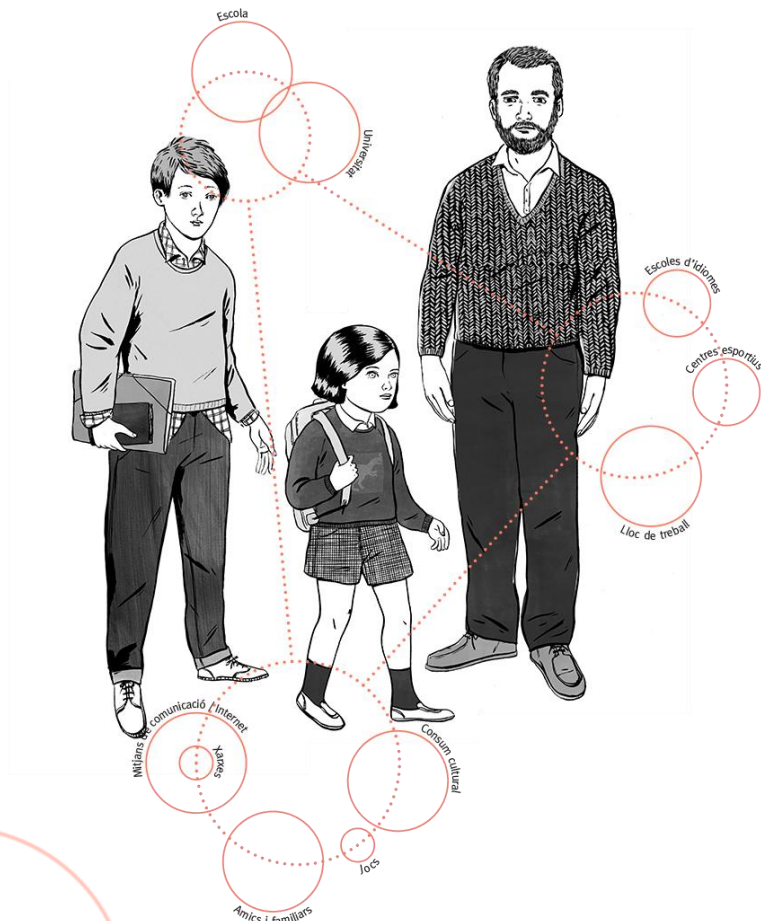

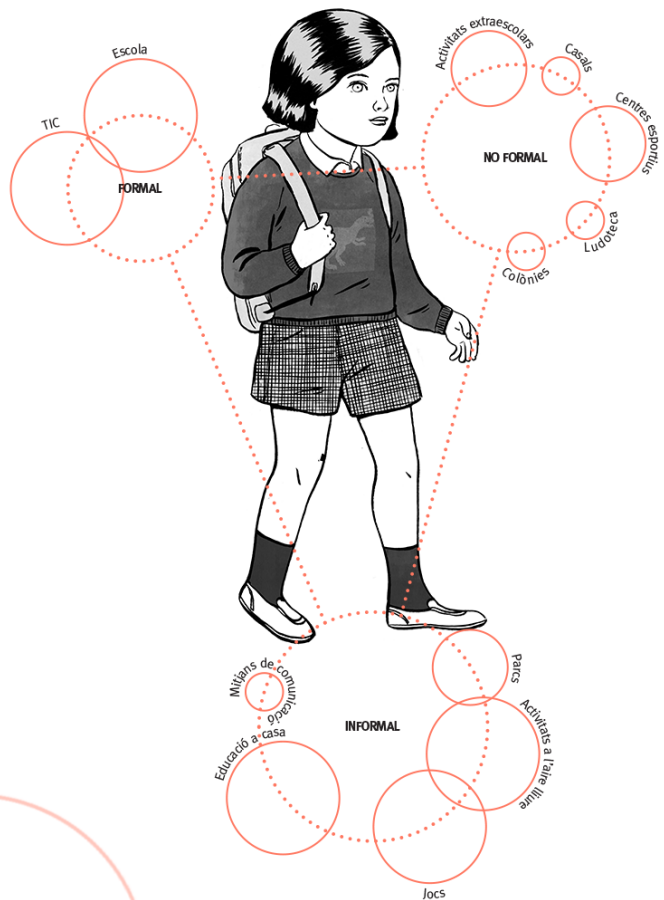
L'estat de l'educació a Catalunya

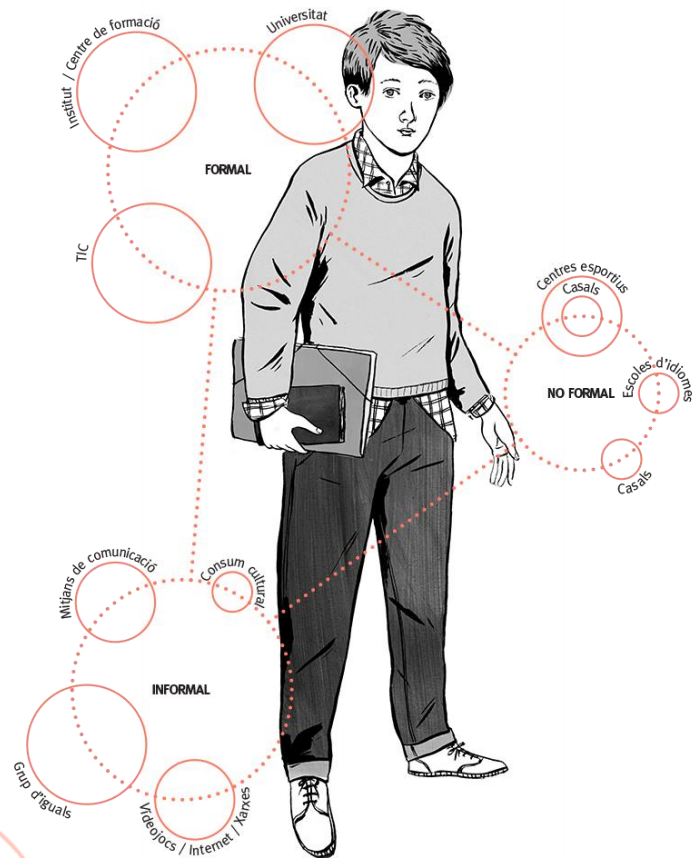

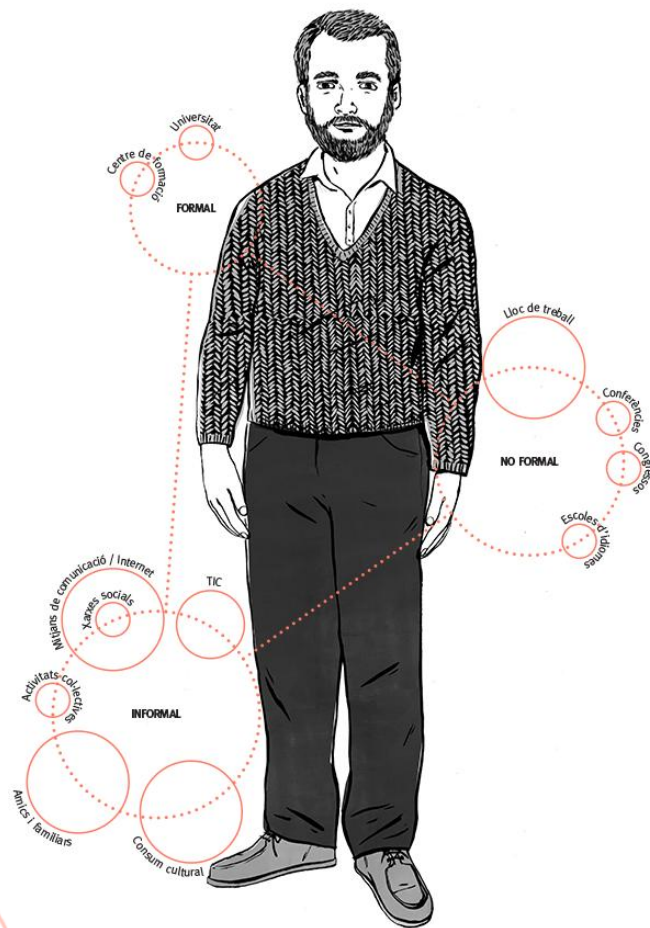
Miquel Martínez, catedràtic de Teoria de l'Educació de la UB
i codirector de l'Anuari de l'educació 2013

Milloren els resultats

- La taxa d'idoneïtat als 15 anys
- La taxa de graduació a l'ESO
- La proporció de població entre 20 i 24 anys amb estudis secundaris postobligatoris
- La proporció de joves que als 20 anys continuen al sistema
- Es redueix l'abandonament educatiu prematur

El sistema educatiu català millora els seus resultats any rere any

Taula. Evolució d'indicadors de rendiment acadèmic a la formació inicial, 2000-2012

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Taxa d'ideïtat als 15 anys	82,9	83,5	82,9	82,1	80,9	70,3	68,5	68,4	69,4	69,5	70,4	70,6	72
% nivell 1 o inferior PISA (comprensió lectora)	:	:	:	19,2	:	:	21,2	:	:	13,5	:	:	...
Taxa de graduació en ESO (sobre avaluats)	71,5	72,8	73,2	72,1	73,1	79	77,7	79	79,8	81,9	81,8	82,3	...
Taxa de graduació en ESO (sobre matriculats)	68,2	69	70,9	69,6	69,6	75,9	75,9	76,7	77,2	78,7	78,2	79,3	...
Escolarització als 17 anys	68	69,9	72,7	75	74,3	76,4	76	78,5	80	81,4	86	86,7	...
Escolarització als 20 anys	46,2	48	46,3	50,2	48,4	49,5	50,2	47,4	48,9	54,4	54,5	56,3	...
Població de 24 anys amb estudis secundaris postobligatoris assolits	68,1	65,4	...	61,6	59,3	60,3	65,7	61,2	59,4	61,4	61,7	62,7	64,9
Abandonament educatiu prematur	29,7	29,6	28,1	33,3	34,2	33,1	28,6	31,6	33,2	31,9	29	26	24
Població de 34 anys amb estudis superiors	29,8	33,2	36,9	37,0	38,6	40,0	37,4	38,3	41,0	39,9	41,3	41,3	41,8

Font: Elaboració a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, del Departament d'Ensenyament i del Ministeri d'Educació.

Nota: en color es marquen els anys del darrer cicle d'evolució positiva de l'indicador.

Taula. Indicadors de referència de l'Estratègia de Lisboa 2010 i de l'Estratègia Europa 2020 en educació i formació per àmbit territorial. Catalunya, Espanya i UE-27, 2009, 2010, 2011 i 2012

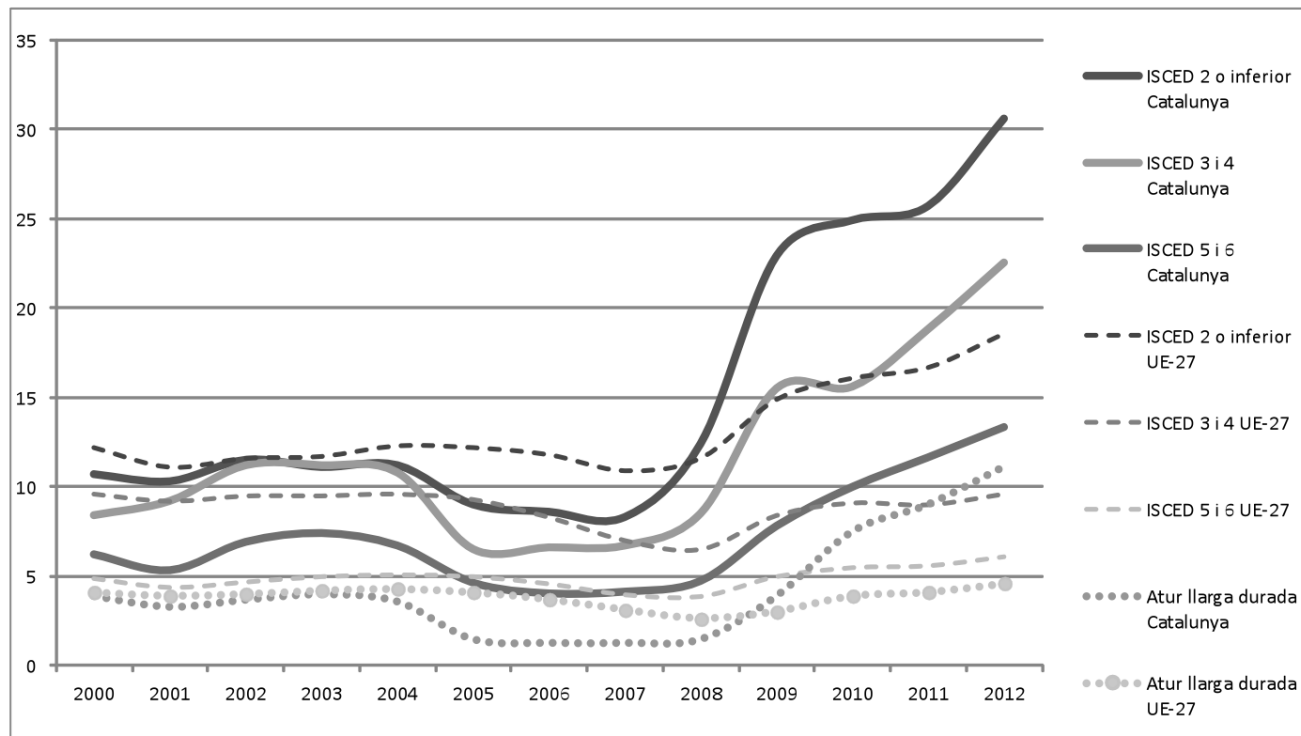
	Taxa d'escolarització als 4 anys (2011)	% nivell 1 o inferior PISA (comprensió lectora) (2009)	Abandonament educatiu prematur (2012)	Població de 24 anys amb estudis secundaris postobligatoris assolits (2012)	Població de 34 anys amb estudis superiors (2012)	Nombre de titulats en Matemàtiques, Ciències i Tecnologia (per 1.000 hab. de 29 anys) (2010)	Participació població 25-64 anys en la formació al llarg de la vida (2012)
Catalunya	103,7	13,5	24	64,9	41,8	14,4	8,8
Espanya	100,8	19,6	24,9	62,8	40,1	16,8	10,7
UE-27	91,8	20	12,8	80,2	35,8	14,1	9
Objectiu UE 2010	-	17	10	85	-	11,6 (14,7% Cat)	12,5
Objectiu UE 2020	95	15	10 (15% Esp)	-	40 (44% Esp)	-	15

Font: Elaboració amb dades d'Eurostat, de l'Institut d'Estadística de Catalunya, de l'Institut Nacional d'Estadística i del Ministeri d'Educació.

Actors i accions que ho fan possible

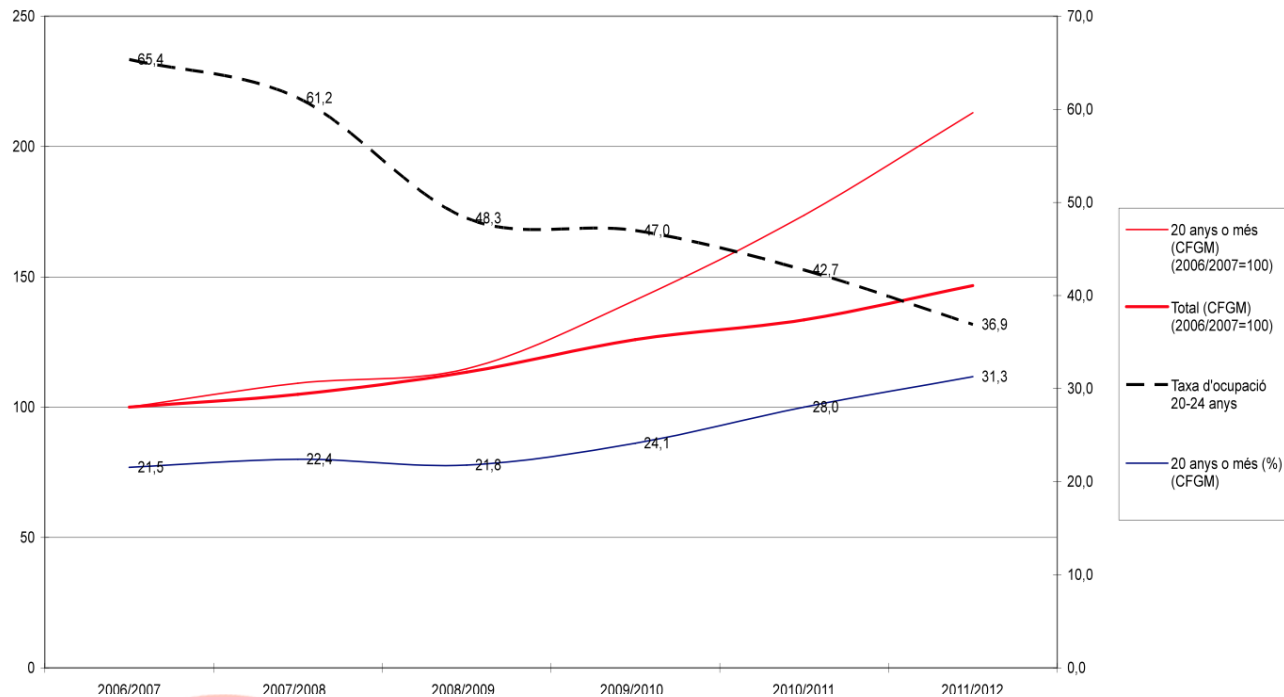
- La política educativa i les millores estructurals
- El compromís del professorat
- La taxa d'atur
- Els joves que creuen que es una mala idea abandonar els estudis
- Els estudiants de 20 anys o més als cicles formatius

Gràfic. Evolució de la taxa d'atur per nivell d'instrucció a Catalunya i a la UE-27 (2000-2012)

Font: Elaboració a partir de dades d'Eurostat i de l'Institut Nacional d'Estadística (Enquesta de Població Activa).

Gràfic. Evolució de l'alumnat de 20 anys o més a cicles formatius de grau mitjà a Catalunya, 2006/2007 a 2011/2012

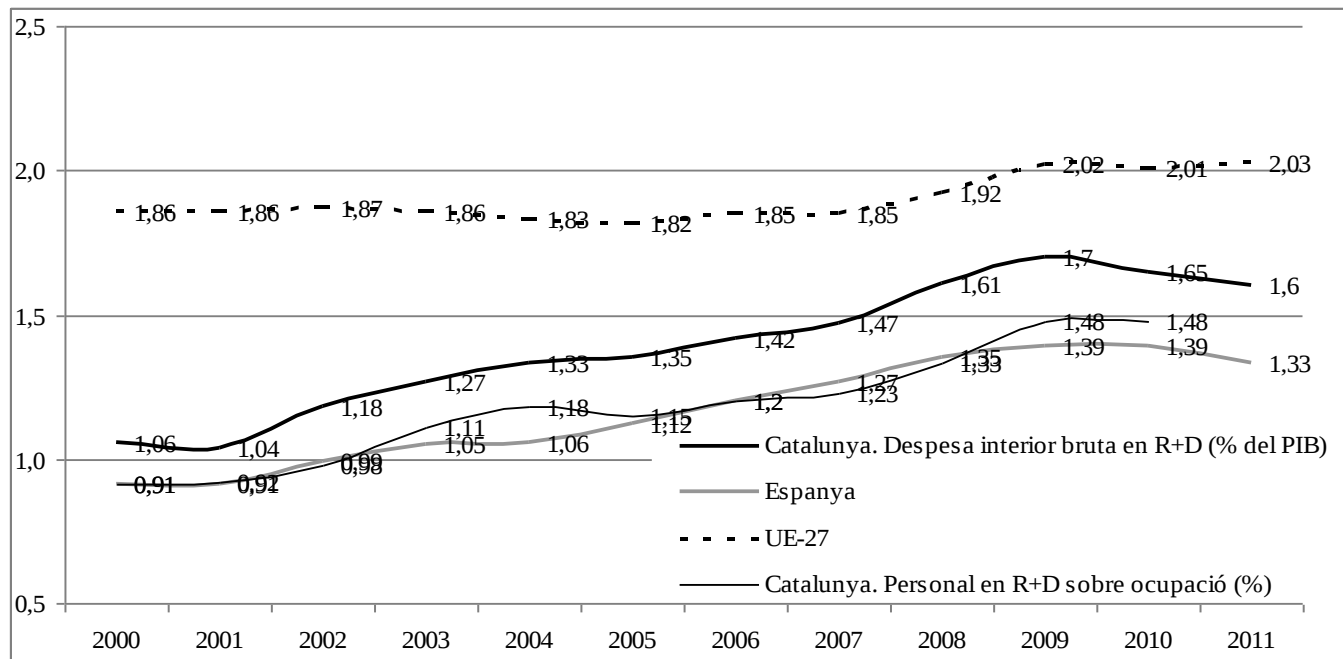

Font: Elaboració a partir de les dades del Departament d'Ensenyament i de l'Idescat.

Actors i accions que dificulten millorar

- La forta polarització formativa de la població
- Un elevat pes de l'ocupació de baixa qualificació
- Baix nivell de despesa pública en educació
- Dèficits d'equitat en el sistema
- Baixa inversió en polítiques d'equitat

Gràfic. Evolució d'indicadors sobre R+D per àmbit territorial. UE-27, Espanya i Catalunya, 2000-2011

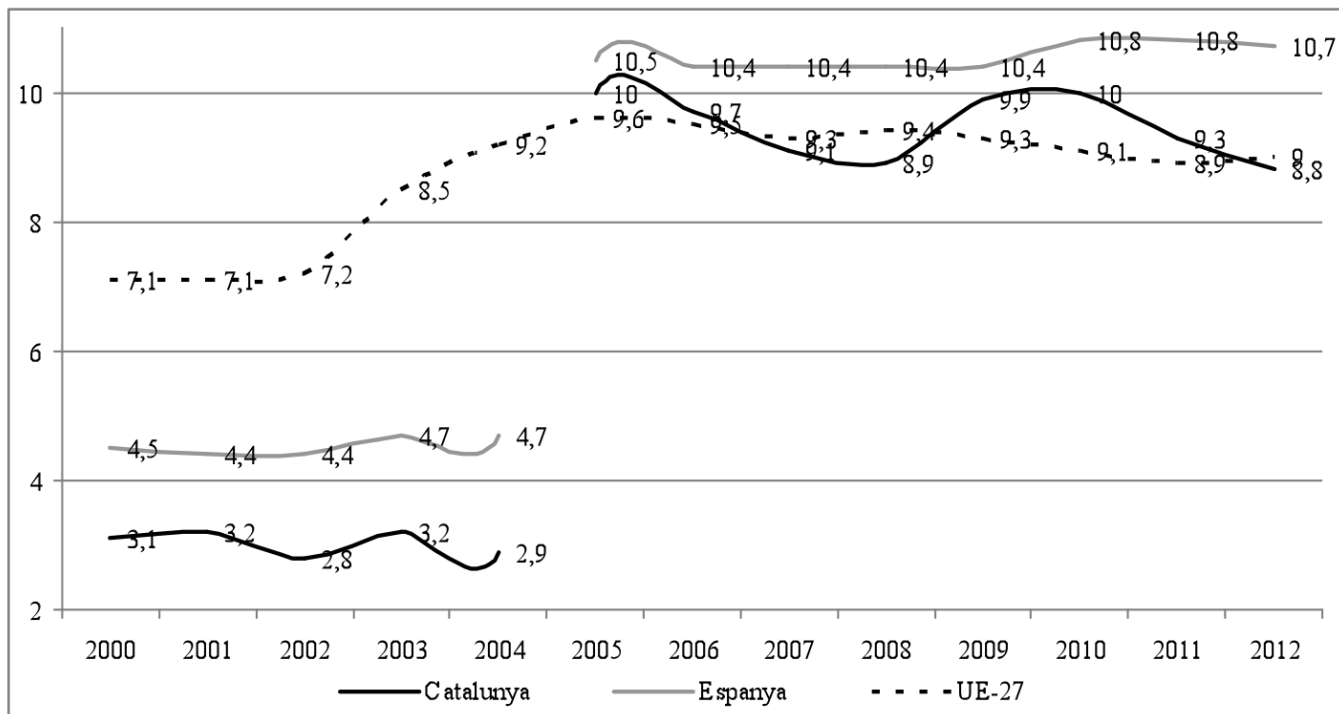

Font: elaboració a partir de dades d'Eurostat i Idescat.

L' impacte de la crisi econòmica en les famílies i les mesures d'austeritat

- Reducció del finançament en educació
- Increment de la vulnerabilitat social
- Debilitament de l'educació com a ascensor social
- Debilitament de les polítiques d'èxit educatiu
- Debilitament de la formació al llarg de la vida

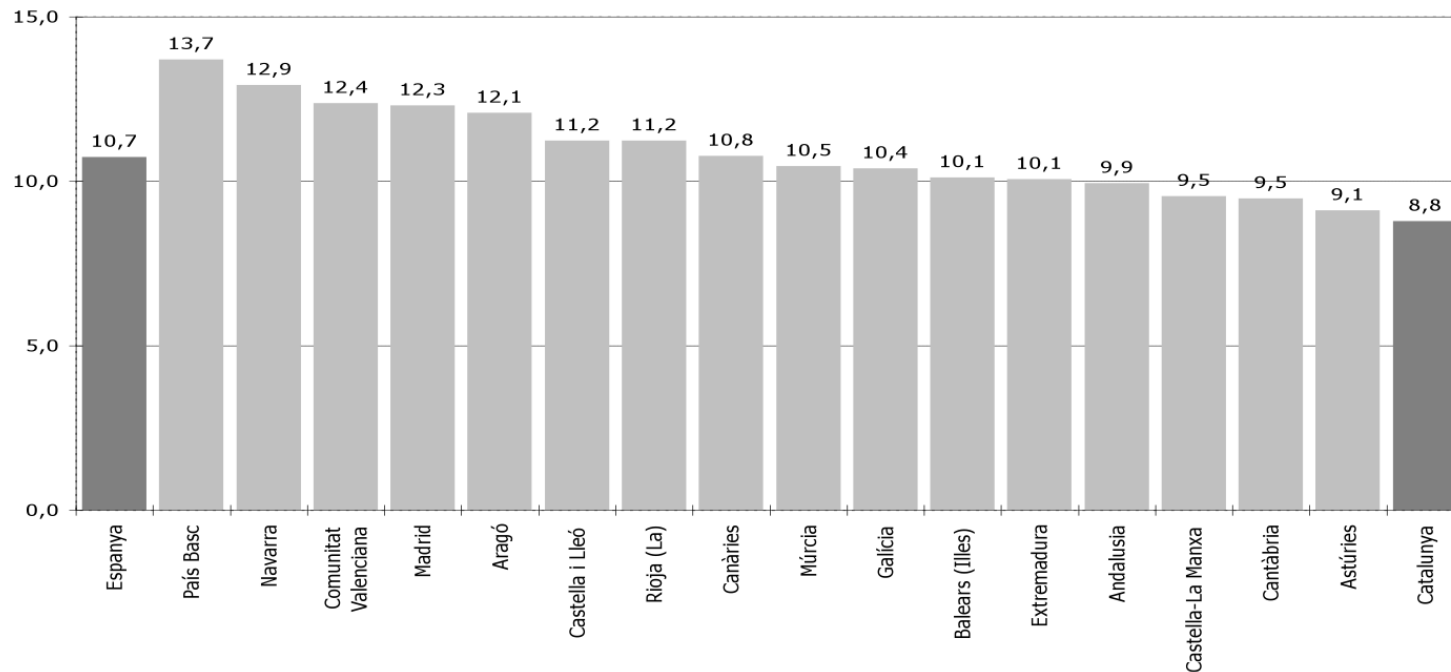
Gràfic. Evolució del percentatge de població entre 25 i 64 anys que participa en educació i formació per àmbit territorial. Catalunya, Espanya i UE-27, 2000-2012

Nota: En els casos de Catalunya i Espanya, l'any 2005 es produeix un tall en la sèrie estadística.

Font: Elaboració a partir de dades del Ministeri d'Educació i d'Eurostat.

Gràfic. Percentatge de població entre 25 i 64 anys que ha participat en educació i formació durant les darreres quatre setmanes de referència per comunitats autònomes, 2012

Nota: El *benchmark* establert per la Unió Europea per al 2010 és del 12,5% i per al 2020 del 15%.

Font: Elaboració a partir de dades Eurostat.

Qualitat i equitat en el sistema educatiu

- Comprensivitat i inclusió del sistema educatiu
- LEC: descentralització, desconcentració, treball integrat i corresponsabilitat
- Marges en la millora de l'eficiència
- El model d'escola catalana, inclusiva i participativa

Riscos d'escletxes educatives

- Situació socioeconòmica
- Comprensivitat i caràcter inclusiu del sistema
- Dualització del sistema educatiu
- Autonomia escolar
- Escola-entorn

Principals reptes i principals polítiques educatives

- Mes enllà del sistema escolar
- Compromís i consens per l'educació en un sentit ampli: organitzar la governabilitat en matèria d'educació
- Actuar sobre l'equitat educativa. Acompanyar les transicions en educació. Invertir en adhesió educativa. En la qualitat en els usos dels temps familiars i en els usos del lleure. Reforçar el retorn de la inversió en educació a través del mercat de treball

II Jornades
Educació Avui

Protagonistes del canvi educatiu

19 i 20 de febrer de 2014

